KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 30.5.2011
KOM(2011) 284 wersja ostateczna

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY

Siódme sprawozdanie w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. oraz skutków jego stosowania obejmujące okres od dnia 1 maja do grudnia 2010 r.

{SEK(2011) 596 wersja ostateczna}

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY

Siódme sprawozdanie w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 866/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. oraz skutków jego stosowania obejmujące okres od dnia 1 maja do grudnia 2010 r.

WPROWADZENIE

Rozporządzenie Rady (WE) nr 866/2004 w sprawie systemu na podstawie art. 2 Protokołu 10 do Aktu Przystąpienia[1] (zwane dalej rozporządzeniem w sprawie zielonej linii) weszło w życie w dniu 1 maja 2004 r. Rozporządzenie to określa, na jakich warunkach przepisy prawa UE stosują się do przepływu osób, towarów i usług przez linię oddzielającą obszary Republiki Cypryjskiej, na których faktyczną kontrolę sprawuje rząd, od tych, na których takiej kontroli nie sprawuje. W celu zapewnienia skuteczności tych zasad, ich stosowanie zostało również rozszerzone na obszar graniczny między tymi dwoma obszarami oraz na teren wschodniej strefy suwerennej Zjednoczonego Królestwa[2].

W poprzednich latach okres sprawozdawczy obejmował zazwyczaj okres od dnia 1 maja danego roku do dnia 30 kwietnia następnego roku. Ze względów praktycznych zdecydowano jednak, by okres sprawozdawczy dopasować do roku kalendarzowego (m.in. po to, by móc wykorzystać statystyki roczne). Niniejsze sprawozdanie obejmuje zatem okres od 1 maja 2010 r. do 31 grudnia 2010 r. zamiast od 1 maja 2010 r. do 30 kwietnia 2011 r. Do celów porównawczych wykorzystano wcześniejsze dane dotyczące okresu od 1 maja 2009 r. do 31 grudnia 2009 r.

W omawianym okresie sprawozdawczym Komisja nie zaproponowała zmian do rozporządzenia ani nie podjęła nowych decyzji w zakresie środków wykonawczych.

W dniu 14 października 2010 r. otworzono nowe przejście graniczne pomiędzy miejscowościami Kato Pyrgos i Karavostasi[3] (znane również jako przejście graniczne Limnitis/Yesilirmak). Otwarcia dokonali przywódcy obu cypryjskich społeczności w obecności komisarza Štefana Füle i przedstawicieli ONZ. Unijny wkład w prace nad modernizacją drogi łączącej obie miejscowości wyniósł 2,5 mln EUR.

Komisja prowadziła konstruktywny dialog dotyczący wdrażania rozporządzenia z odpowiednimi władzami Republiki Cypryjskiej i administracją strefy suwerennej na szczeblu grup roboczych.

---

1 Dz.U. L 161 z 30.4.2004, s. 128. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Rady (WE) nr 587/2008 (Dz.U. L 163 z 24.6.2008, s. 1), zwane rozporządzeniem w sprawie zielonej linii.

2 Zob. motyw 3 rozporządzenia w sprawie zielonej linii.

3 Przejścia graniczne zgodnie z wykazem zamieszczonym w załączniku 1 rozporządzenia w sprawie zielonej linii.

1. RUCH OSOBOWY

1.1. Przekraczanie linii na przejściach granicznych

Omawiane rozporządzenie zapewnia stabilne ramy prawne dla swobodnego przepływu Cypryjczyków, innych obywateli UE oraz obywateli państw trzecich przekraczających zieloną linię (zwaną dalej również linią) na ustalonych przejściach granicznych. Nieznacznie spadła liczba przekraczających zieloną linię Greków cypryjskich i Turków cypryjskich, co jest potwierdzeniem trendu obserwowanego w poprzednim okresie sprawozdawczym. Według danych przekazanych przez Republikę Cypryjską w omawianym okresie sprawozdawczym 415 155 Greków cypryjskich (poprzednio 489 487) w 120 673 pojazdach (poprzednio 126 029) przekroczyło linię, przechodząc z obszarów znajdujących się pod kontrolą rządu na tereny północnej części Cypru, a 738 337 Turków cypryjskich (poprzednio 825 824) w 254 070 pojazdach (poprzednio 300 132) przekroczyło linię, przechodząc z terenów północnej części Cypru na obszary znajdujące się pod kontrolą rządu[4].

Liczba obywateli UE spoza Cypru oraz obywateli państw trzecich przekraczających zieloną linię spadła o 56%, co stanowi drastyczne odwrócenie trendu obserwowanego w poprzednim okresie sprawozdawczym. Według danych przekazanych przez policję Republiki Cypryjskiej (zwaną dalej CYPOL) w okresie sprawozdawczym liczba obywateli UE spoza Cypru oraz obywateli państw trzecich przekraczających zieloną linię wyniosła 449 861 (poprzednio 1 014 275). 68% z nich (303 820 osób) przekroczyło zieloną linię na przejściu granicznym dla pieszych na ulicy Ledra, które otwarto w kwietniu 2008 r. W omawianym okresie sprawozdawczym z przejścia granicznego na ulicy Ledra nadal korzystała większość obywateli spoza Cypru (najczęściej turystów) przekraczających zieloną linię.

Wyżej wspomniane dane CYPOL nie obejmują jednak osób i pojazdów przekraczających linię na przejściach granicznych w *Pergamos* i *Strovilii*, przechodzących z północnej części Cypru na teren wschodniej strefy suwerennej[5]. Administracja wschodniej strefy suwerennej nie prowadzi statystyk dotyczących tych dwóch przejść granicznych. Szacuje ona jednak, na podstawie informacji pochodzących od Turków cypryjskich, że linię przekroczyło około 66 000 Greków cypryjskich, przechodzących na teren północnej części Cypru, a 416 000 Turków cypryjskich przeszło na teren strefy suwerennej. Dane nie wskazują, czy Turcy cypryjscy przemieszczali się dalej ze strefy suwerennej na obszary kontrolowane przez rząd.

Liczba funkcjonariuszy CYPOL pracujących bezpośrednio na przejściach granicznych zmniejszyła się z 67 osób w 2008 r. do 63 osób w 2009 r. i 59 osób w 2010 r. Z uwagi na otwarcie nowego przejścia granicznego w Limnitis (w dniu 14 października 2010 r.) liczba ta wzrosła do 73. Nie odnotowano poważnych incydentów w powszednim ruchu na przejściach granicznych.

1.2. Nielegalna migracja przez zieloną linię i azyl

Dane CYPOL obejmujące okres od maja do grudnia 2010 r. wskazują dalszy spadek nielegalnej migracji przez zieloną linię z północnej części Cypru na obszary kontrolowane

---

[4] Władze Republiki Cypryjskiej nie prowadzą żadnej ewidencji liczby Greków cypryjskich powracających na obszary znajdujące się pod kontrolą rządu cypryjskiego, ani liczby Turków cypryjskich powracających na północną część wyspy (zob. załącznik VII).

[5] Rozporządzenie w sprawie zielonej linii nie nakłada obowiązku sprawozdawczego w odniesieniu do ruchu przez te przejścia.

przez rząd. W czasie omawianych ośmiu miesięcy na obszarach kontrolowanych przez rząd zatrzymano 1 196 nielegalnych migrantów (liczba ta nie uwzględnia osób, którym odmówiono wstępu na przejściach granicznych przez zieloną linię). W czasie poprzedniego 12-miesięcznego okresu sprawozdawczego zatrzymano 2 546 nielegalnych migrantów[6]. Żaden nielegalny migrant nie przedostał się bezpośrednio na obszar kontrolowany przez rząd, a 13 osób przedostało się na ten obszar poprzez teren wschodniej strefy suwerennej, co zwiększa całkowitą liczbę zatrzymanych nielegalnych migrantów do 1 209. Według CYPOL możliwą przyczyną spadku nielegalnej migracji jest zmniejszenie perspektyw zatrudnienia w związku z kryzysem gospodarczym na Cyprze. Większość zatrzymanych nielegalnych migrantów to m.in. obywatele Syrii, okupowanych terytoriów palestyńskich i Iranu (załącznik VIII). Nielegalni migranci są zazwyczaj zatrzymywani podczas kontroli prowadzonych wzdłuż zielonej linii oraz na lotniskach, gdy starają się opuścić Cypr. Obywatele państw trzecich starający się uzyskać ochronę międzynarodową zazwyczaj ujawniają się na posterunkach policji przy składaniu wniosku o azyl.

Przy określaniu sposobu wejścia na obszary znajdujące się pod kontrolą rządu cypryjska policja opierała się na tych samych kryteriach, co w poprzednich latach, wykorzystując głównie dokumenty (wizy, stemple stawiane w paszportach przez Turcję lub „wizy" i „dokumenty pobytowe" wydawane przez „Turecką Republikę Cypru Północnego" przy okazji wjazdu lub wyjazdu), oświadczenia składane przez samych imigrantów oraz inne dowody, jak brak dokumentu tożsamości, gazety społeczności Turków cypryjskich oraz tureckie banknoty.

617 osób (59,6%) wystąpiło o azyl w Republice Cypryjskiej. Procedury azylowe wprowadzone w poprzednim okresie sprawozdawczym pozwoliły skrócić proces rozpatrywania wniosków o azyl z sześciu do trzech miesięcy. Żadnej z osób, które przedostały się w omawianym okresie sprawozdawczym na obszary kontrolowane przez rząd, nie przyznano statusu uchodźcy[7].

Większość nielegalnych migrantów przybywa na tereny kontrolowane przez rząd przez Turcję i północną część Cypru. CYPOL odnotował również przypadki nielegalnych migrantów lub osób nielegalnie przedostających się na teren Republiki Cypryjskiej na kutrach rybackich lub łodziach motorowych, które zazwyczaj wysadzały pasażerów na otwartym wybrzeżu regionów położonych na północ od Famagusty.

Prom z Latakii (Syria) do Famagusty kursował nieregularnie, tj. między 7 czerwca a 16 września 2010 r. przeprawa miała miejsce 14 razy. W okresie tym ok. 491 osób (większość z nich to obywatele Syrii) skorzystało z niej w celu wjazdu na teren północnej części Cypru. Władze Republiki Cypryjskiej podejrzewają, że w rzeczywistości z tej drogi wjazdu skorzystała duża liczba nielegalnych imigrantów. Władze Republiki Cypryjskiej niezmiennie apelują do rządu Syrii o zamknięcie połączenia promowego, ponieważ ogłosiły one, że port w Famaguście został zamknięty.

Brak szczegółowych danych dotyczących osób zawracanych na przejściach granicznych.

Policja i władze imigracyjne Republiki Cypryjskiej i wspólnoty Turków cypryjskich nie prowadzą bezpośredniej współpracy. Przedstawiciele obu wspólnot spotykają się jednak w ramach obejmującego obie społeczności komitetu technicznego ds. przestępstw i spraw

---

[6] Brak statystyk dotyczących okresu ośmiomiesięcznego od maja do grudnia 2009 r.

[7] Kilka osób, które przedostały się na obszar kontrolowany przez rząd w trakcie poprzedniego okresu sprawozdawczego uzyskało status uchodźcy w trakcie obecnego okresu sprawozdawczego.

karnych działającego pod egidą ONZ, którego biuro znajduje się w strefie buforowej na dawnym lotnisku w Nikozji. Wspomniany komitet techniczny ds. przestępstw i spraw karnych jest jednym z siedmiu wyspecjalizowanych komitetów utworzonych przy wsparciu ONZ w ramach działań na rzecz budowy wzajemnego zaufania pomiędzy obiema społecznościami. Jest on bezpośrednim wynikiem porozumienia osiągniętego w dniu 21 maja 2008 r. przez obu cypryjskich liderów. Pozwala on na wymianę informacji oraz prowadzenie wspólnych inicjatyw w zakresie walki z przestępczością i spraw karnych.

W ocenie CYPOL współpraca z właściwymi jednostkami rządowymi oraz władzami wschodniej strefy suwerennej przebiega bardzo dobrze.

Wschodnia strefa suwerenna

Ogólnie rzecz biorąc w okresie sprawozdawczym nielegalna imigracja przez wschodnią strefę suwerenną uległa zmniejszeniu. Zdaniem funkcjonariuszy strefy suwerennej współpraca między Republiką Cypryjską a Wydziałem Ceł i Imigracji strefy suwerennej nadal układa się doskonale. W omawianym okresie sprawozdawczym 953 osobom odmówiono przejścia; większość z nich stanowili obywatele Turcji mieszkający na obszarach, które nie znajdują się pod kontrolą rządu. Pozostałe osoby to turyści z Kanady, Ukrainy, Stanów Zjednoczonych, Australii, Rosji, Iranu i Jordanii, którzy dostali się na wyspę przez północną część Cypru. Osoby te zostały skierowane na przejście graniczne w Nikozji „Agios Dometios" w celu dopełnienia formalności związanych z wymaganiami dotyczącymi wjazdu na teren Republiki Cypryjskiej[8].

Na terenie wschodniej strefy suwerennej zatrzymano ogółem 13 nielegalnych imigrantów[9], z których ośmiu wjechało na teren kontrolowany przez rząd legalnie, ale pozostało na nim po utracie ważności posiadanych wiz. Pozostałe 5 osób dostało się na wyspę przez północną część Cypru i przekroczyło nielegalnie zieloną linię.

Aby zapobiegać nielegalnej migracji w oddaleniu od przejść granicznych, policja strefy suwerennej prowadzi wyrywkowe patrole w oparciu o ocenę ryzyka i dane wywiadowcze. Oprócz nich tereny patrolowane są przez Wydział Celny strefy suwerennej oraz wojsko.

Szczególnie trudno jest kontrolować szereg „nieformalnych przejść" znajdujących się w wiosce *Pergamos* lub w jej okolicach (wioska ta leży częściowo w strefie suwerennej, a częściowo w północnej części Cypru), z których korzystają lokalni mieszkańcy i rolnicy. Jak wspomniano w poprzednich sprawozdaniach te „nieformalne przejścia" pozostają nierozwiązanym problemem. Strefa suwerenna powinna pilnie zająć się tą kwestią, zgodnie z art. 5 ust. 2 protokołu nr 3 do aktu przystąpienia z 2003 r.[10].

---

8 M.in.: Turcja: 721, Kanada: 51, Ukraina: 24, USA: 23, Australia: 12, Rosja:10, Iran: 7, Jordania: 7.

9 Chiny: 3, Nigeria: 3, Indie: 2, Pakistan:1, Bangladesz: 1, Nepal: 1, Iran: 1, Turcja: 1.

10 Dz.U. L 236 z 23.9.2003, s. 940.

2. PRZEPŁYW TOWARÓW

2.1. Wartość wymiany handlowej

Zgodnie z art. 8 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1480/2004[11] Izba Handlowa Turków Cypryjskich oraz władze Republiki Cypryjskiej przekazywały Komisji co miesiąc dane dotyczące rodzaju, ilości oraz wartości towarów, dla których wystawiono dokumenty towarzyszące. Sprawozdania każdej ze stron uwzględniały towary wwiezione na obszary, na których faktyczną kontrolę sprawuje rząd Republiki Cypryjskiej, przez przejścia graniczne *Pergamos* i *Strovilia*, znajdujące się pod zwierzchnictwem administracji strefy suwerennej.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Izby Handlowej Turków Cypryjskich łączna wartość towarów, dla których w okresie sprawozdawczym wystawiono dokumenty towarzyszące, wyniosła 5 312 798 EUR, natomiast wartość towarów będących faktycznym przedmiotem wymiany handlowej zamknęła się w kwocie 4 503 793 EUR[12].

Zgodnie ze sprawozdaniami przedłożonymi przez władze Republiki Cypryjskiej łączna wartość handlowa towarów, które faktycznie przemieszczono przez zieloną linię, zmniejszyła się o kolejne 1,5%, z 3 920 930 EUR w poprzednim okresie sprawozdawczym do 3 861 834 EUR[13], co spowodowane było głównie niemal całkowitym zanikiem wymiany handlowej dotyczącej ziemniaków. W poprzednich okresach sprawozdawczych od 2007 r. ziemniaki były najważniejszym elementem wymiany handlowej przez zieloną linię (ok. 30% całkowitej wymiany handlowej). Ze względu jednak na bardzo wilgotną wiosnę 2010 r. i brak dostępności certyfikowanych sadzeniaków na drugi zbiór jedynie niewielka pula tego towaru (o wartości 166 320 EUR) była przedmiotem handlu w listopadzie. W związku z tym w omawianym okresie sprawozdawczym handel ziemniakami stanowił jedynie 4% ogólnej wymiany handlowej.

Chociaż handel z obszarów podlegających kontroli rządu cypryjskiego do północnej części Cypru nie jest objęty zakresem stosowania rozporządzenia w sprawie zielonej linii, można zauważyć, że według danych liczbowych cypryjskiej Izby Handlowo-Przemysłowej jego wartość wzrosła znacząco w okresie sprawozdawczym, osiągając 728 578 EUR (w porównaniu z 408 414 EUR w tym samym okresie w 2009 r.). Wynika z tego, że handel z obszarów podlegających kontroli rządu cypryjskiego do północnej części Cypru odpowiada 19% wymiany handlowej odbywającej się w przeciwnym kierunku (w poprzednim okresie odsetek ten wynosił 10%).

Wspólnota Turków cypryjskich nadal stosuje system handlu, który w zasadzie stanowi „lustrzane odbicie" ograniczeń przewidzianych przez rozporządzenie w sprawie zielonej linii. System ten nie zawsze jest jednak spójnie egzekwowany, co utrudnia ustanowienie trwałych stosunków handlowych. Jako powód Turcy cypryjscy otwarcie podają ochronę gospodarki lokalnej.

---

[11] Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1480/2004 z dnia 10 sierpnia 2004 r., Dz.U. L 272 z 20.8.2004, s. 3.

[12] Zob. załączniki I, II i III do niniejszego sprawozdania.

[13] 0,06% całkowitego przywozu Republiki Cypryjskiej (6,461 mln w 2010 r., źródło: Urząd Statystyczny na Cyprze).

2.2. Rodzaje towarów

W okresie od maja 2010 r. do grudnia 2010 r. najczęstszym przedmiotem wymiany handlowej były artykuły z kamienia, takie jak marmur, cegły i kamienie, a następnie świeże ryby i materiały budowlane[14].

96% wymiany handlowej przez zieloną linię stanowiła wymiana handlowa w obrębie wyspy. Pozostałe 4% stanowiła sprzedaż złomu metalu do Zjednoczonego Królestwa (miedzi, aluminium, stali) o wartości 17 693 EUR oraz złomu stali do Indii o wartości handlowej 123 788 EUR. W transakcjach tych musiało uczestniczyć przedsiębiorstwo zarejestrowane na terenie znajdującym się pod kontrolą rządu, aby przeprowadzić transakcje w obrębie UE oraz formalności wywozowe do państwa trzeciego.

2.3. Nieprawidłowości

Władze Republiki Cypryjskiej poinformowały, że w okresie sprawozdawczym wykryto 9 przypadków nieprawidłowości, które dotyczyły w sumie wymiany handlowej o wartości 15 900 EUR. Odnośnych towarów nie można było przewieźć przez zieloną linię z różnych przyczyn administracyjnych (ilość lub charakter towaru niezgodne z dokumentacją, bądź też brakujące dokumenty).

W dwóch przypadkach w warzywach, które miały być przedmiotem handlu przez zieloną linię, wykryto znaczne ilości pestycydów. Komisja Europejska natychmiast poinformowała o tym Izbę Handlową Turków Cypryjskich. Ta zaś przekazała, że podjęte zostaną działania mające na celu zapobiec w przyszłości podobnym incydentom.

2.4. Utrzymujące się przeszkody i utrudnienia w przepływie towarów

Nadal istnieją przeszkody w wymianie handlowej przez zieloną linię. Zgodnie z informacjami przedstawionym w poprzednim sprawozdaniu nadal nie rozwiązano w satysfakcjonujący sposób problemu samochodów ciężarowych należących do Turków cypryjskich wjeżdżających na obszary znajdujące się pod kontrolą rządu. Zdaniem Komisji liberalizacja ruchu pojazdów użytkowych należących do Turków cypryjskich przyczyniłaby się do wzrostu gospodarczego tej wspólnoty. Władze Republiki Cypryjskiej wyraziły jednak zastrzeżenia dotyczące m.in. kwestii bezpieczeństwa na drogach, podkreślając jednocześnie chęć współpracy z Komisją i znalezienia możliwych rozwiązań.

Nie odnotowano postępów w zakresie pozostałej wymiany handlowej. Podobnie jak w poprzednich latach Komisja otrzymała również pewną liczbę skarg ze strony Turków cypryjskich prowadzących wymianę handlową, którym utrudnia się zaopatrywanie sklepów i reklamowanie swoich produktów oraz usług w prasie na obszarach kontrolowanych przez rząd. Problemy te są wyrazem szerokiej niechęci Greków cypryjskich do zakupu produktów turecko-cypryjskich, co nadal stanowi psychologiczną przeszkodę w wymianie handlowej. Wymiana handlowa pomiędzy obiema społecznościami, która nie odbywa się przez zieloną linię, jest jednak kilkakrotnie wyższa, niemniej brakuje wiarygodnych danych liczbowych dotyczących omawianego okresu sprawozdawczego. Przemyt towarów przez zieloną linię nadal się zmniejsza, ale mimo to pozostaje zjawiskiem na szeroką skalę, co wynika z tego, że geograficzny charakter zielonej linii sam w sobie sprzyja działalności przemytniczej na całej jej długości. Na obszarach przylegających do zielonej linii organizowane są kontrole, mające

[14] Zob. załączniki IV i V do niniejszego sprawozdania.

na celu rozwiązanie problemów o charakterze sezonowym, takich jak transport dzikiej zwierzyny, dzikiego ptactwa lub petard (również przez tereny wschodniej strefy suwerennej) na obszary kontrolowane przez rząd. Inne zatrzymywane towary to papierosy, alkohol, handlowe ilości świeżych ryb i ślimaków oraz podrabiana odzież. Mimo to według władz Republiki Cypryjskiej przemyt maleje w wyniku zmniejszenia różnic cenowych. Patrole prowadzone przez CYPOL i wschodnią strefę suwerenna pełnią dwojaką rolę: przeciwdziałają zarazem przemytowi, jak i nielegalnej imigracji. Liczba spraw karnych dotyczących przemytu, które złożono w sądach rejonowych wyniosła: 12 w 2008 r., 11 w 2009 r. oraz 9 w 2010 r. (w trakcie obecnego okresu sprawozdawczego). Zauważono, że przemyt papierosów wzrósł w grudniu 2010 r., kiedy to podniesiono o 50 eurocentów ceny papierosów na obszarze kontrolowanym przez rząd.

Większość towarów wykryto na oficjalnych przejściach granicznych: w wiosce Pyla, w strefie suwerennej, strefie buforowej w pobliżu Zodii i Potamii.

Jeśli chodzi o tradycyjne dostawy dla ludności Turków Cypryjskich z wioski Pyla usytuowanej w strefie buforowej (art. 4 ust. 10 rozporządzenia w sprawie zielonej linii), administracja strefy suwerennej kontroluje i rejestruje ilość przekazywanych materiałów budowlanych, ryb, papierosów itp.

2.5. Ułatwienie wymiany handlowej

Komisja nadal dąży do znalezienia sposobów na wzmożenie wymiany handlowej przez zieloną linię. Jest możliwe, iż Komisja przyjmie decyzję, na mocy której zniesiony zostanie zakaz zawarty w rozporządzeniu w sprawie zielonej linii i wprowadzone będzie zezwolenie na obrót kolejnymi produktami rolniczymi, a w szczególności produktami mlecznymi (mleko i ser, jogurt, serwatka), o ile spełnione zostaną niezbędne warunki określone w zaleceniach wystosowanych w ramach kontroli przeprowadzonych przez niezależnych ekspertów. Inne produkty, których obrotem zainteresowana jest Izba Handlowa Turków Cypryjskich, to owoce granatu, ryby pochodzące z hodowli oraz ślimaki.

W okresie sprawozdawczym Komisja rozpoczęła również procedurę dotyczącą zmiany przepisów wykonawczych[15] do rozporządzenia w sprawie zielonej linii, w celu zniesienia wymogu nakazującego uprawę ziemniaków bezpośrednio z certyfikowanych sadzeniaków. Pozwoliłoby to na obrót ziemniakami wyhodowanymi na bazie sadzeniaków gospodarstwa rolnego pochodzących z pierwszego zbioru certyfikowanych sadzeniaków pod kontrolą niezależnych ekspertów fitosanitarnych wyznaczonych przez Komisję, którzy udzielaliby wymaganej gwarancji w odniesieniu do identyfikacji i charakterystyki sanitarnej.

3. WNIOSKI

Jak stwierdzono w poprzednim sprawozdaniu, wyniki kontroli oficjalnych przejść granicznych na zielonej linii są satysfakcjonujące. W odniesieniu do okresu sprawozdawczego wydaje się, że liczba zatrzymanych nielegalnych imigrantów stanowi potwierdzenie spadkowej tendencji, niemniej jednak przypadki nielegalnego przekraczania linii przez obywateli państw trzecich nadal pozostają problemem. Komisja jest zdania, że dalsze wzmocnienie nadzoru zielonej linii pomiędzy przejściami granicznymi przez Republikę Cypryjską i przez administrację strefy suwerennej w znacznym stopniu przyczyni

[15] Artykuł 3 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1480/2004 z 10 sierpnia 2004 r.

się do zwalczania problemu napływu nielegalnych migrantów. Republika Cypryjska jest nadal ostrożna w podejmowaniu jakichkolwiek działań, które mogłyby sprawić, że zielona linia nabrałaby charakteru granicy zewnętrznej.

Nieformalne przejścia graniczne w obszarach strefy suwerennej pozostają problemem. Problem ten wymaga niezwłocznej reakcji wschodniej strefy suwerennej, co podkreślono już w poprzednich sprawozdaniach.

W obecnym okresie sprawozdawczym po raz drugi z rzędu od wejścia w życie rozporządzenia w sprawie zielonej linii w 2004 r. wartość wymiany handlowej przez zieloną linię nieznacznie spadła (o 1,5%, czyli do wartości 3 861 834 EUR w porównaniu z 3 920 930 EUR w poprzednim odnośnym okresie), czego przyczyną był światowy kryzys gospodarczy, który nadal ma wpływ również na gospodarkę Cypru. Kolejną przyczyną tego spadku jest zanik wymiany handlowej dotyczącej ziemniaków. Z wyłączeniem wymiany handlowej dotyczącej ziemniaków handel przez zieloną linię nie zmieniał się. Większość produktów będących przedmiotem wymiany to artykuły z kamienia, świeże ryby i materiały budowlane. Całkowity wolumen obrotu handlowego przez zieloną linię pozostaje dosyć ograniczony, także ze względu na ograniczony zakres samego rozporządzenia.

W okresie sprawozdawczym nadal utrzymywały się pewne przeszkody w wymianie handlowej. Pojazdy użytkowe Turków cypryjskich, a w szczególności samochody ciężarowe o ładowności powyżej 7,5 t i autobusy, mogą swobodnie przemieszczać się po terenie całej wyspy, jedynie jeśli prawa jazdy oraz świadectwa badań technicznych zostały wydane na obszarze kontrolowanym przez rząd. Nie można też nadal mówić o postępie w rozwiązywaniu kwestii pozostałych pozataryfowych przeszkód w wymianie handlowej.

Wreszcie, zmalał przemyt towarów przez zieloną linię, ale mimo to nadal pozostaje on zjawiskiem na szeroką skalę.

Podsumowując, można stwierdzić, iż rozporządzenie w sprawie zielonej linii w dalszym ciągu zapewnia funkcjonalną podstawę umożliwiającą przemieszczanie się ludzi i przepływ towarów na obszary Republiki Cypryjskiej znajdujące się pod kontrolą rządu oraz z tych obszarów. Komisja będzie dalej nadzorowała realizację przepisów przedmiotowego rozporządzenia.